

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS LYTIES PAGRINDU TEIKIANT BILJETŲ PLATINIMO PASLAUGAS TYRIMO

2026 m. vasario 11 d. Nr. (25)SN-377)SP-12
Vilnius

Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – ir Tarnyba) 2025 m. lapkričio 11 d. gautas pareiškėjos (duomenys neskelbtini) (toliau – Pareiškėja) skundas, kuriame nurodoma, kad per socialinį tinklą „Instagram“ iš sirgalių grupės „Green White Boys“ (toliau – ir Sirgalių grupė) buvo mėginta įsigyti specialų kodą bilietams į krepšinio klubo „Žalgiris“ varžybas, į specialų sirgalių sektorių. Iš pateikto susirašinėjimo su Sirgalių grupe nustatyta, kad paklausus, ar būtų galima gauti tris specialius kodus, Sirgalių grupės atstovas paklausė: „*Visi vyrukai?*“ Gavus atsakymą, kad tarp norinčiųjų bus ir mergina, Sirgalių grupės atstovas atrėšė: „*Ribojam merginas. Rinkitės kitus sektorius.*“

Vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierė 2025 m. gruodžio 1 d. ir 2025 m. gruodžio 18 d. raštu Nr. (25)SN-377)S-689 kreipėsi į „Green White Boys“, taip pat 2025 m. gruodžio 1 d. raštu Nr. (25)SN-377)S-692, 2026 m. sausio 21 d. raštu Nr. (25)SN-377)S-36 kreipėsi į VšĮ „Žalgirio krepšinio centrą“ (toliau – ir Centras), prašydama pateikti atsakymus į klausimus. Taip pat lygių galimybių kontrolierė 2026 m. sausio 5 d. kreipėsi į asociaciją „Organizuotas Kauno „Žalgirio“ palaikymas“, prašydama pateikti atsakymus į klausimus.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

2025 m. gruodžio 16 d. gauti VšĮ „Žalgirio krepšinio centro“ paaiškinimai, kuriuose nurodyta, kad Centras yra vienintelis ir oficialus bilietų į Kauno „Žalgirio“ krepšinio rungtynes platintojas. Centras nėra sudaręs partnerystės ar bendradarbiavimo sutarčių su „Green White Boys“ dėl bilietų į krepšinio rungtynes platinimo. Centras informavo, kad su Sirgalių klubu sudarytas žodinis susitarimas,

jog aktyvių fanų bendruomenei yra skiriamas atskiras sektorius Kauno „Žalgirio“ arenoje. Tai padaryta atsižvelgiant į tai, kad Kauno „Žalgirio“ krepšinio komandos palaikymas vyksta stovint, visą rungtynių laiką skanduojuant skandutes bei mosuojant vėliavomis. Dėl šios priežasties visi aktyvūs fanai gali rinktis pirkti bilietus į šį sektorių ir aktyviai palaikyti komandą. Į minėtą fanų sektorių įsigyti bilietus pirmenybė yra suteikiama Sirgalių klubo nariams, kuriems yra suteikiamas specialus kodas, su kuriuo jie gali įsigyti bilietus būtent į šį sektorių. Esant atvejams, kai visi bilietai į šį sektorių nėra išperkami, likusios vietos yra grąžinamos į viešą prekybą, kartu informuojant pirkėjus, kad tai yra aktyvių fanų palaikymo sektorius, kuriame bus ribotas matomumas. VšĮ „Žalgirio krepšinio centras“ nurodė, kad 2025 m. lapkričio 5 d. gavo asmens elektroninį laišką, kuriame pateikiama informacija apie galimus diskriminacinius Sirgalių klubo veiksmus. Centras taip pat buvo informuotas, jog 2025 m. lapkričio 6 d. UAB „Kauno arena“, valdanti Kauno „Žalgirio“ areną ir iš kurios Centras nuomojasi patalpas, gavo asmens elektroninį laišką, kuriuo informuojama apie galimus diskriminacinius Sirgalių klubo veiksmus. Gavęs šią informaciją, Centras nedelsiant susisiekė su Sirgalių klubo atsakingais asmenimis ir informavo, kad jei ir buvo atlikti tokio pobūdžio veiksmai, jie nebus toleruojami. Centras pažymėjo, kad nenustato jokių apribojimų nei pagal lytį, nei pagal kitus kriterijus, įtvirtintus Lygių galimybių įstatyme. Nurodė, kad griežtai laikosi nediskriminavimo principo ir yra kategoriškai prieš bet kokio pobūdžio diskriminaciją dėl asmens lyties, rasės, tautybės, amžiaus, religijos, negalios, seksualinės orientacijos ar bet kokių kitų įstatymų saugomų požymių.

2026 m. vasario 2 d. VšĮ „Žalgirio krepšinio centras“ papildomai paaiškino, kad jiems nėra žinoma, jog „Green White Boys“, vykdydami bilietų į varžybas kodo platinimą, taikytų bet kokius apribojimus asmenims dėl jų lyties. Centras paaiškino, kad su Sirgalių klubo atstovais yra aptarti bendri specialių bilietų kodų platinimo ir naudojimo susitarimai. Šiais susitarimais nustatyta, jog naudojantis specialiu bilietų kodu, bilietai gali būti įsigijami tik į konkretų fanų sektorių ir jie turi būti skirti Sirgalių klubo bendruomenės nariams. Minėti susitarimai buvo derinami tiesiogiai bendraujant su Sirgalių klubo atstovais ir patvirtinti žodiniu šalių susitarimu. VšĮ „Žalgirio krepšinio centras“ pažymėjo, kad specialūs bilietų kodai, skirti įsigyti bilietams į konkretų aktyvių fanų sektorių, yra numatyti tik „Green White Boys“ bendruomenei. Centras neturi ir nekaupia informacijos apie vidinius Sirgalių klubo bendruomenės kriterijus, pagal kuriuos konkretūs asmenys yra atrenkami ar jiems suteikiami minėti specialūs bilietų kodai bilietų įsigijimui į aktyvių fanų sektorių. Atkreiptinas dėmesys, kad Centras nenustato, netvirtina ir netaiko jokių kriterijų, pagal kuriuos būtų sprendžiama

dėl specialių bilietų kodų suteikimo konkrečioms asmenims, taip pat nedalyvauja šių kodų platinimo procese. Atitinkamai, sprendimus dėl asmenų, kuriems suteikiami specialūs bilietų kodai, priima ne Centras, o Sirgalių klubas. Bilietų pirkimo–pardavimo ir elgesio taisyklės numato lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principų laikymąsi renginių metu. Taisyklėse nustatyta, jog į renginio vietą draudžiama įsinešti rasistinės, ksenofobinės, ekstremalių dešiniųjų, nacionalistinių ir socialistinių idėjų, lytinės diskriminacijos propagandos atributiką ir (ar) medžiagą, taip pat griežtai draudžiama elgtis tokiu būdu, kuris aplinkinių gali būti suprastas kaip provokuojantis, grasinantis, diskriminacinis ar įžeidžiantis. Centras pažymėjo, kad tik gavus informaciją apie galimus apribojimus dėl lyties aktyvių fanų sektoriuje, nedelsiant buvo susisiepta su Sirgalių klubo atstovais, organizuotas susitikimas ir išsakyta aiški ir griežta Centro pozicija, jog jokie diskriminacinio pobūdžio veiksmai nebus toleruojami. Centras taip pat informavo, kad, siekiant užkirsti kelią bet kokiems panašioms incidentams ateityje, bus imtasi veiksmų svarstant galimybę sukurti rašytines taisykles, kuriose būtų aiškiai įtvirtintas nediskriminavimo principas patekimui į aktyvių fanų sektorių, taip pat numatytos sankcijos už šio principo ir kitų taisyklių nesilaikymą.

Asociacija „Organizuotas Kauno „Žalgirio“ palaikymas“ nurodė, kad buvo įkurta prieš 14 metų rūpintis Kauno „Žalgirio“ visų sirgalių finansine veikla, naudojantis tik lėšomis, gautomis iš 2 proc. GPM paramos. Šiuo metu komandos palaikymą kuria „Green White Boys“, todėl iš paramos gautomis ribotomis lėšomis kasmet apmokamos kelios sąskaitos už sirgalių atributikos įsigijimus pagal „Green White Boys“ užklausimą iš jomis prekiaujančių įmonių. „Green White Boys“ yra atskira bendruomenė. Asociacija bilietais į krepšinio varžybas neprekiauja.

Lygių galimybių kontrolierė

konstatuoja:

tyrimo metu buvo vertinama, ar Pareiškėjai, siekusiai įsigyti bilietus į krepšinio klubo „Žalgiris“ varžybas, nebuvo sudarytos mažiau palankios sąlygos dėl jos lyties ir ar tokiu elgesiu nebuvo pažeistos Pareiškėjos, kaip moters, teisės bei Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintas draudimas diskriminuoti dėl lyties.

Jungtinių Tautų Konvencijos dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo prieš moteris (Lietuva yra ratifikavusi šią Konvenciją, todėl yra valstybė, dalyvaujanti jos nuostatų įgyvendinime) (toliau vadinama ir Konvencija) preambulėje primenama, kad moterų diskriminacija pažeidžia lygiateisiškumo

ir pagarbos žmogaus orumui principus, neleidžia moterims dalyvauti lygiomis teisėmis su vyrais politiniame, socialiniame, ekonominiame ir kultūriniame savo šalies gyvenime, atsiliepia visuomenės ir šeimos gerovei ir trukdo moterims atskleisti visas savo galimybes šalies ir žmonijos labui; Konvencijos 3 straipsnyje nustatyta, kad valstybės dalyvės visose srityse, ypač politinėje, socialinėje, ekonominėje ir kultūros, imasi visų atitinkamų priemonių, įskaitant teises, siekdamos užtikrinti visapusišką moterų vystymąsi ir pažangą ir garantuoti joms visų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių įgyvendinimą ir naudojimąsi jomis lygiomis teisėmis su vyrais.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, kurios tikslas – saugoti pagrindines žmogaus teises, atitinkančias Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos garantuojamas teises, III antraštinėje dalyje, skirtoje lygybei, įtvirtintas lygybės prieš įstatymą principas (20 straipsnis), taip pat įtvirtintas bet kokios diskriminacijos draudimas, ypač dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos. Specifiškai 23 straipsnyje nustatomas moterų ir vyrų lygybės principas, pabrėžiama, kad visose srityse turi būti užtikrinta moterų ir vyrų lygybė, įskaitant priėmimą į darbą, darbą ir atlyginimą. Pagal Chartijos turinį darytina išvada, kad Europos Sąjungos institucijoje lyčių lygybei yra skiriamas ypatingas dėmesys.

2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyvos 2004/113/EB (toliau – Direktyva), įgyvendinančios vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo, 1 straipsnyje nustatyta, kad Direktyvos tikslas yra sukurti sistemą kovai su diskriminacija dėl lyties, dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir tiekti prekes bei teikti paslaugas, siekiant valstybėse narėse įgyvendinti vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principą. Kaip pažymima Direktyvos konstatuojamoje dalyje (11 punkte), paslaugomis turėtų būti laikomos paslaugos, apibūdintos Europos Bendrijos steigimo sutarties dėl laisvo prekių judėjimo 50 straipsnio nuostatose. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo suvestinės redakcijos 57 straipsnyje (EB sutarties ex 50 straipsnis) „paslaugos“ apibrėžiamos kaip tokios paslaugos, kurios paprastai yra teikiamos už užmokestį ir kurių nereglamentuoja nuostatos dėl prekių, kapitalo ir asmenų judėjimo laisvės; paslaugoms priskiriamos šios paslaugos: pramoninio pobūdžio veikla; komercinio pobūdžio veikla; amatininkų veikla; laisvųjų profesijų veikla.

Vadovaujantis šia nuostata ir remiantis atitinkama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, paslauga laikoma ekonominė veikla, kuri paprastai turi būti atlyginama.

Kaip nustatyta Direktyvos 3 straipsnyje, Direktyva taikoma visiems asmenims, tiekiantiems prekes ir teikiantiems paslaugas, kurios yra prieinamos visuomenei ir kurios yra tiekiamos arba teikiamos kitoje nei privataus ir šeimos gyvenimo srityje. Ji apima valstybinį ir privatų sektorius, įskaitant valstybės institucijas ir privataus kapitalo įmones. Direktyvos nuostatos yra perkeltos į Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymą.

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas pamatinis asmenų lygybės principas. Konstitucijos 29 straipsnyje nustatyta, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys yra lygūs, žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu.

Aiškindamas Konstitucijos 29 straipsnio nuostatas, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas, kurio turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą, įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas reiškia žmogaus prigimtinę teisę būti traktuojamam vienodai su kitais, įtvirtina formalią visų asmenų lygybę, taip pat kad asmenys negali būti diskriminuojami arba kad jiems negali būti teikiama privilegijų; konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas būtų pažeistas, jeigu tam tikri asmenys ar jų grupės būtų traktuojami skirtingai, nors tarp jų nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas; šis principas savaime nepaneigia galimybės įstatymu nustatyti nevienodą, diferencijuotą teisinį reguliavimą tam tikrų asmenų, priklausančių skirtingoms kategorijoms, atžvilgiu, jeigu tarp šių asmenų yra tokio pobūdžio skirtumų, kurie tokį diferencijuotą 6 reguliavimą daro objektyviai pateisinamą (be kitų, 2004 m. gruodžio 13 d., 2024 m. kovo 7 d. nutarimai.).

Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje pažymima, kad diskriminacija dažniausiai suprantama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius (2017 m. gruodžio 17 d. išvada, 2019 m. sausio 11 d. nutarimas).

Lietuvos Respublikoje galiojančio specialiojo Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo paskirtis – be kita ko, užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintos moterų ir vyrų lygios teisės, bei uždrausti bet kokią diskriminaciją dėl asmens lyties, ypač kai tai susiję su šeimine ar santuokine padėtimi (1 straipsnio 1 dalis). Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 1 punktu prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, įgyvendindamas moterų ir vyrų lygias

teises, privalo visiems vartotojams, nesvarbu, kokia jų lytis, taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ar garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas, o 7 straipsnio 3 punktu prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas privalo užtikrinti vienodas sąlygas įsigyti prekes ir paslaugas bei jomis naudotis, nediskriminuojant asmenų dėl lyties, įskaitant mažiau palankų požiūrį į moteris dėl nėštumo ir gimdymo bei vaiko žindymo, išskyrus šio įstatymo 10 straipsnio 8 punkte nurodytą atvejį. Remiantis Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 10 straipsnio 8 punkto nuostatomis, moterų ir vyrų lygių teisių pažeidimu laikomi bet kokie veiksmai ar kitoks elgesys, kuriais asmuo diskriminuojamas dėl lyties, išskyrus atvejus, kai prekių pardavimą ar paslaugų teikimą vien tik ar visų pirma vienos lyties asmenims pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

Taip pat pažymėtina, kad, remiantis Direktyvos konstatuojamosios dalies 16 punkto nuostatomis, skirtingo požiūrio taikymas gali būti priimtinas tik tuo atveju, jeigu jį pateisina teisėtas tikslas; minėtame Direktyvos punkte paaiškinama, kad teisėtas tikslas gali būti, pavyzdžiui, asmenų, nukentėjusių nuo susijusio su lytimi smurto, apsauga (tokiais atvejais kaip vienos lyties asmenims skirtų prieglaudų steigimas), privatumo ir padomumo sumetimais (tais atvejais, kai vienas asmuo apgyvendina kitą asmenį tam tikroje savo namų dalyje). Tačiau bet koks apribojimas turėtų būti tinkamas ir būtinas, atitinkantis kriterijus, nustatytus pagal Europos Bendrijų Teisingumo Teismo teisminę praktiką.

Diskriminacijos samprata išplaukia iš lygių galimybių principo, įtvirtinto tiek nacionaliniuose, tiek tarptautiniuose teisės aktuose. Įvairiuose teisės aktuose yra įtvirtinta, kad draudžiamas nevienodas elgesys dėl tam tikro žmogaus įgimto ar įgyto požymio, priskirtinos savybės (amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, religijos, socialinės padėties ir kt.), todėl diskriminacija plačiąja prasme suvokiama kaip skirtumų darymas, susijęs su asmeniui būdingu tam tikru jį identifikuojančiu požymiu. Dėl šios priežasties asmeniui ar vienodais požymiais pasižyminčiai grupei asmenų gali būti sukuriamos prievolės, nepatogumai, sumažinamos arba apskritai atimamos galimybės realizuoti savo teises, kurie nėra taikomi kitiems visuomenės nariams, pasižymintiems kitais asmens tapatybės požymiais. Taigi diskriminacija pati savaime yra elgesys, dėl kurio asmeniui būtent dėl tam tikro tą asmenį identifikuojančio požymio ar priskirtinos savybės yra sukuriamos neigiamos pasekmės, apribojamos galimybės vienodomis sąlygomis dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir naudotis savo teisėmis, kai panašiomis aplinkybėmis kitokiais požymiais pasižyminčiam asmeniui šis mažiau palankus elgesys nėra taikomas.

Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje tiesioginė diskriminacija apibrėžiama kaip ne toks palankaus asmens traktavimas dėl lyties, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų traktuojamas kitas asmuo. Taigi pagal Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatyme įtvirtintą teisinį reguliavimą, diskriminacija siejama su konkrečiu asmeniu, kuris dėl lyties buvo, yra ar būtų traktuojamas mažiau palankiai tam tikroje situacijoje nei kitas asmuo. Todėl, tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, yra lyginami keli žmonės, besiskiriantys tam tikrais įgimtais ar įgytais požymiais, ir vertinama, ar panašiomis aplinkybėmis jie traktuojami vienodai. Identifikuojant galimą diskriminavimą dėl lyties, palyginamieji asmenys yra skirtingų lyčių atstovai.

Pagal Lygių galimybių įstatyme įtvirtintą diskriminacijos sąvoką, tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, siekiama nustatyti, ar tam tikras elgesys, teisės norma, praktika galėtų tam tikrą asmenį dėl tam tikro asmens tapatybės požymio (aptariamam atveju – dėl lyties) priversti atsidurti mažiau palankioje padėtyje nei kitas asmuo, neturintis šio požymio.

Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad, įgyvendindamas lygias galimybes, prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, privalo visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, ir taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas.

Tyrimas dėl galimos diskriminacijos paslaugų srityje buvo pradėtas gavus Pareiškėjos skundą, kuriame nurodyta, kad ji iš sirgalių grupės „Green White Boys“ ketino įsigyti specialų kodą bilietams į krepšinio varžybas specialioje fanų zonoje. Specialus kodas nebuvo suteiktas sužinojus, kad Pareiškėja yra moteris. Iš Pareiškėjos pateikto susirašinėjimo su Sirgalių klubu matyti, kad užklausus apie specialų kodą, Sirgalių klubo atstovas pasiteiravo: „*Visi vyrukai?*“ Nurodžius, kad bus ir merginų, Sirgalių klubo atstovas nurodė: „*Ribojam merginas*“, „*Rinkitės kitus sektorius*“.

Iš tyrimo metu surinktos informacijos nustatyta, kad bilietus į krepšinio klubo „Žalgiris“ varžybas platina tik VšĮ „Žalgirio krepšinio centras“, jokie kiti asmenys bilietų platinti neturi teisės. Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad paslauga yra atlygintina veikla arba (ir) jos rezultatas, kuriais siūloma tenkinti ar yra tenkinamas konkretus vartotojo poreikis. Todėl bilietų platinimui taikomi vartojimo santykius ir lygių galimybių užtikrinimą reglamentuojantys teisės aktai.

Tyrimo metu taip pat nustatyta, kad Centras turi žodinį susitarimą su Sirgalių klubas, pagal kurį ši grupė platina specialų kodą, suteikiantį teisę įsigyti bilietus į klubo fanų sektorių. Centras suteikė teisę platinti specialų kodą bilietams įsigyti ne pavieniam asmeniui, o sirgalių klubui. Akivaizdu, kad šios teisės suteikimo tikslas, nors ir nebuvo aiškiai įtvirtintas rašytine sutartimi, iš Centro pateiktų paaiškinimų leidžia daryti išvadą, jog specialus kodas buvo skirtas platinti konkrečioms asmenims – sirgaliams. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad sirgalių klubas ar jo įgalioti asmenys veikė ne savarankiškai, o įgyvendindami Centro jiems suteiktą teisę ir funkciją. Perduodamas tokią teisę ir funkciją, Centras turėjo pareigą užtikrinti, kad bilietų platinimas būtų vykdomas laikantis Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo nuostatų ir kad asmenims nebūtų taikomi jokie diskriminaciniai kriterijai. Todėl sirgalių klubo ar jo įgaliotų asmenų veiksmai, susiję su specialaus kodo platinimu, vertintini kaip tiesiogiai susiję su Centro veikla ir atsakomybe.

Iš Pareiškėjos pateikto skundo ir jo priedo matyti, kad ne visi asmenys turėjo vienodas galimybes patekti į fanų sektorių – moterims specialus kodas nėra suteikiamas arba suteikiamas ribotai, o bilietai į fanų sektorių praktiškai skiriami tik vyrams. Tokiu būdu moterims sudaromos kliūtys įsigyti bilietus į krepšinio klubo „Žalgiris“ fanų sektorių, nes joms specialus kodas tiesiog nebuvo suteikiamas. Susidaro situacija, kai sirgalių grupė „Green White Boys“ faktiškai kontroliuoja, kas gali įsigyti bilietus į fanų sektorių. Vadovaujantis vartojimo sutarties samprata, pagal kurią vartojimo sutartimi verslininkas įsipareigoja perduoti vartotojui prekes nuosavybės teise arba suteikti paslaugas, o vartotojas įsipareigoja priimti prekes ar paslaugas ir sumokėti jų kainą (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.228¹ straipsnio 1 dalis), darytina išvada, kad bilietų į krepšinio varžybas pardavėjas yra Centras, o pirkėjai – krepšinio varžybų žiūrovai. Kadangi Centras yra oficialus ir vienintelis bilietų platintojas, tarp Centro ir asmenų, įsigyjančių bilietus į krepšinio varžybas, susiklosto vartojimo teisiniai santykiai. Dėl šios priežasties Centrai tenka pareiga užtikrinti, kad bilietų pardavimo praktika būtų skaidri, nešališka ir nepažeistų Lietuvos Respublikos teisės aktų, įskaitant Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymą.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnį, paslaugų teikėjai privalo užtikrinti lygias galimybes visiems asmenims ir draudžiama diskriminacija dėl lyties teikiant prekes ir paslaugas. Analogiškos nuostatos įtvirtintos ir Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7 straipsnyje.

Remiantis tyrimo metu gautais duomenimis, konstatuotina, kad Centras, teikdamas paslaugas, netinkamai vykdė Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1

punkte įtvirtintą pareigą teikiant paslaugas visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, nepaisant *inter alia* negalios.

Teigiamai vertintina, kad Centras, sužinojęs apie galimus pažeidimus, ėmėsi priemonių užtikrinti, jog ateityje bilietų platinimo praktika būtų skaidri ir nepažeistų Lygių galimybių įstatymo nuostatų.

Kartu pažymėtina, jog pagal Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 17 straipsnio 2 dalį, lygių galimybių kontrolierė, be kita ko, teikia išvadas ir rekomendacijas bet kokiais su diskriminacija susijusiais klausimais dėl šio įstatymo įgyvendinimo, taip pat pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl lygių teisių įgyvendinimo politikos prioritetų. Įvertinus šio tyrimo metu gautą medžiagą, VŠĮ „Žalgirio krepšinio centrai“ rekomenduojama užtikrinti, kad būtų sudarytos galimybės į fanų sektorių bilietus įsigyti tiek vyrams, tiek moterims lygiomis teisėmis.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 16 straipsniu, 17 straipsniu, 29 straipsnio 2 dalies 6 punktu, 30 straipsnio 3 dalimi,

lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a :

1. Įspėti VŠĮ „Žalgirio krepšinio centrai“ dėl padaryto lygių galimybių pažeidimo.
2. Su sprendimu supažindinti Pareiškėją, VŠĮ „Žalgirio krepšinio centrai“, „Green White Boys“.
3. Įpareigoti VŠĮ „Žalgirio krepšinio centrai“ išnagrinėti pateiktą rekomendaciją bei per 30 dienų pateikti atsakymą.

Sprendimas per 1 (vieną) mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka arba Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Birutė Sabatauskaitė